

Mapa dárcovství 2025

Speciální edice: Pomoc Ukrajině

Fórum dárců, únor 2025

Před třemi lety, 24. února 2022, zahájilo Rusko válečný konflikt na Ukrajině. Prakticky ihned se zvedla obrovská vlna solidarity. Nadace a fondy patřily k prvním, kteří poskytli pomoc obětem války. Vysoké částky v řádu miliard byly vybrány ve veřejných sbírkách, lidé a firmy přispívali i na vojenskou podporu Ukrajiny, nákup zbraní a munice. Do České republiky se uchýlilo mnoho uprchlíků.

Během uplynulých tří let se pomoc válečným migrantům posunula od prvotní humanitární pomoci k dlouhodobé systémové pomoci. Nezastupitelnou roli nadací a fondů mapuje v rámci této speciální edice Mapy dárcovství naše šetření, postoje Čechů přináší výzkum veřejného mínění.

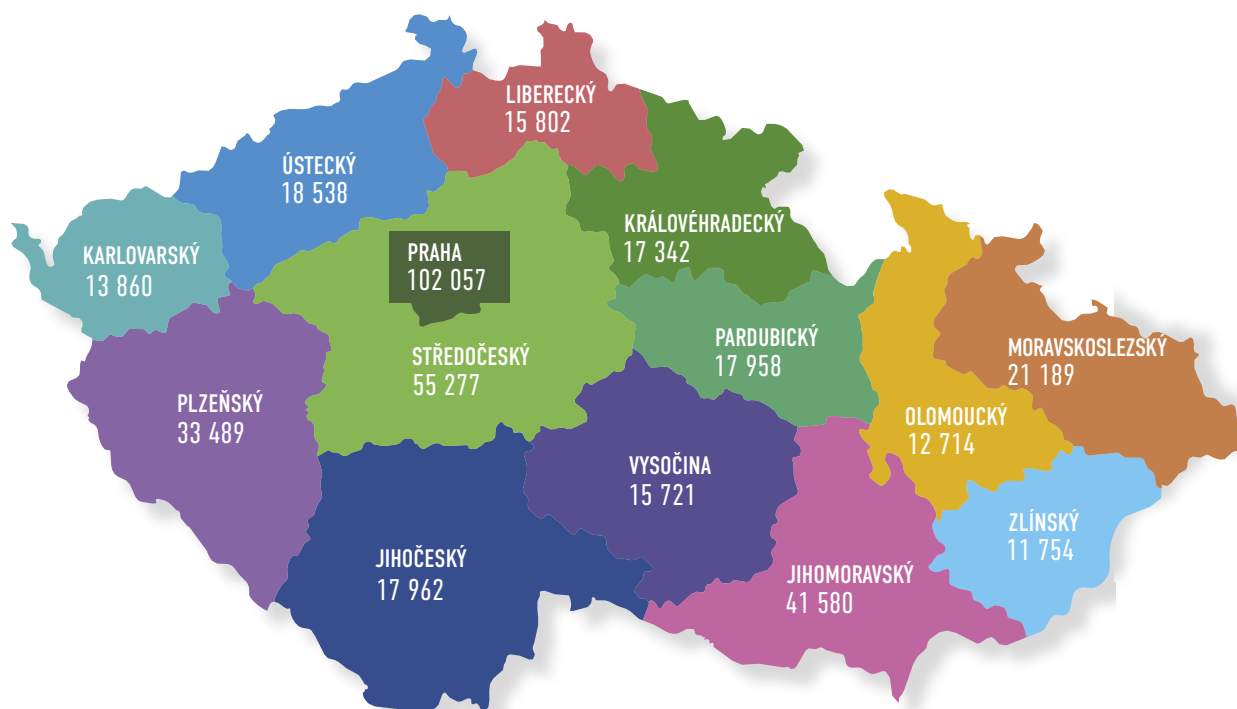
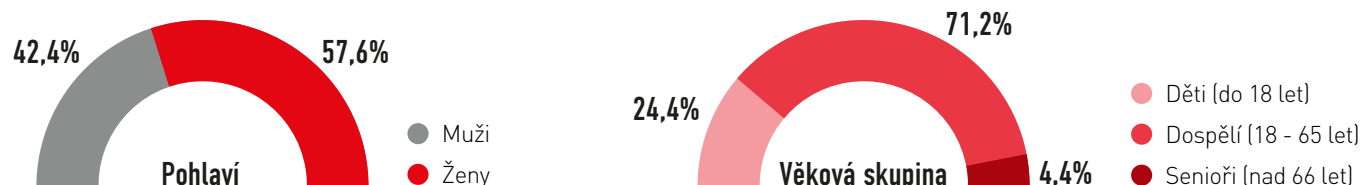

Klára Šplíchalová, výkonná ředitelka Fóra dárců

Klíčová zjištění

- Z průzkumu Fóra dárců vyplývá, že necelá **polovina dotázaných nadací a fondů**, které se zapojily do pomoci Ukrajině a lidem zasaženým válkou, **pomáhá** v této souvislosti **od samého počátku až do současnosti**.
- **Nadace a fondy** nejčastěji realizují svou podporu formou **materiální a finanční pomoci válečným uprchlíkům v ČR** a **podpory vzdělávání** a volnočasových aktivit **ukrajinských žáků a studentů u nás**.
- Do **pomoci Ukrajině** se dle výsledků výzkumu veřejného mínění zapojil **stejný procentuální podíl české společnosti jako v případě loňských povodní** (► 40 % Čechů). Ve srovnání s povodněmi ale darovali Češi na pomoc Ukrajině a lidem zasaženým válkou **vyšší částky**.
- Češi svým darem či dobrovolnictvím nejčastěji podporují **humanitární pomoc směřovanou lidem na Ukrajinu**.

Demografické složení ukrajinských uprchlíků v ČR

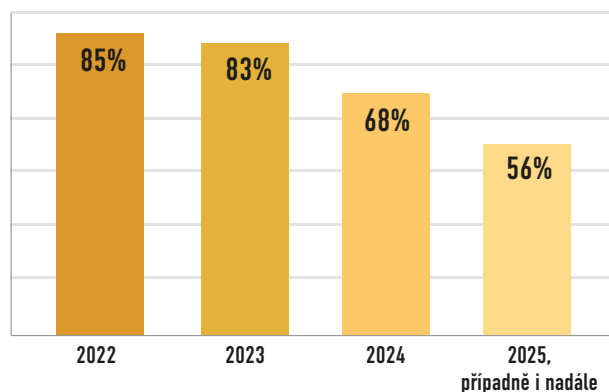
Počet uprchlíků z Ukrajiny v krajích ČR
(počet osob s uděleným pobytovým oprávněním v souvislosti s válkou na Ukrajině k 2. 2. 2025)

Zdroj: Konsorcium nevládních organizací pracujících s migranty a MV ČR

Průzkum Fóra dárců: Jak nadace a fondy pomáhají Ukrajině?

Drtivá **většina nadací a fondů** (► 85 %), které se rozhodly pomáhat v souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině, **zahájila svou pomoc hned v prvním roce války**, tj. 2022. Necelá **polovina nadací a fondů** (► 46 %), které se zapojily do pomoci Ukrajině a lidem zasaženým válkou, **pomáhá v této souvislosti od samého počátku až do současnosti**. Přes polovinu nadací a fondů (► 56 %), které se v této oblasti angažovaly, plánuje realizovat související veřejně prospěšné aktivity také v letošním roce, příp. i v dalších letech.

Nadační podpora v letech

Ve většině případů zvolily nadace a fondy pro realizaci pomoci **vlastní nadační projekty a dílčí aktivity** (► 83 %), formu grantové podpory volila **téměř polovina** (► 46 %) nadačních subjektů. **Kombinaci** obou nástrojů využila **necelá třetina** (► 29 %) pomáhajících nadací a fondů. Speciální grantový program či nadační projekt zaměřený výhradně na pomoc související s válkou na Ukrajině a jejími dopady otevřely 4 z 10 nadačních subjektů.

Necelá polovina (► 46 %) nadačních subjektů v rámci krizové pomoci Ukrajině a lidem zasaženým válkou využívala **kombinaci dlouhodobé podpory a mimořádné jednorázové pomoci**. **Jednorázové dary** poskytlo ► 85 % pomáhajících **nadací a fondů**, ► 61 % **nadací a fondů podporuje** vybraná témata či příjemce **dlouhodobě**, přičemž **absolutní výše celkové podpory** se v závislosti na typu nadačního subjektu a rozsahu pomoci pohybuje **od drobných nadačních příspěvků po desítky milionů korun**.

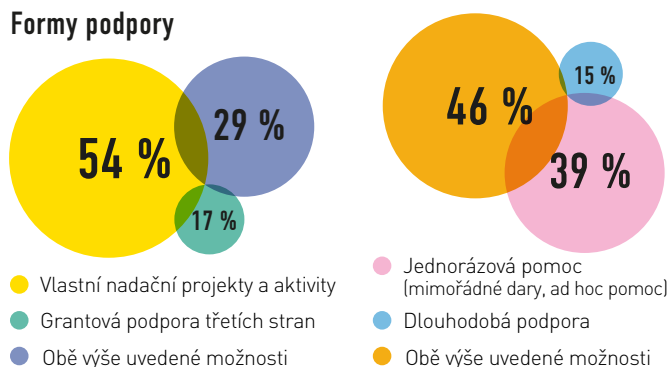
Nejčastějšími příjemci (► 81 %) pomoci byli/jsou **jednotlivci**, tedy lidé zasažení válkou, uprchlíci apod.

Příjemci pomoci

Zdroj: Dotazníkové šetření FD, realizováno leden-únor 2025

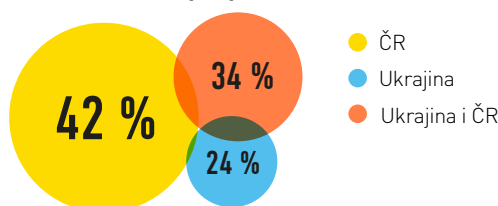
Formy podpory

Tři čtvrtiny dotázaných **nadací a fondů** (► 76 %) směřovaly v souvislosti s válkou na Ukrajině **svou nadační podporu do tuzemska**. Mezi nejčastější oblasti podpory spadá materiální a finanční pomoc válečným uprchlíkům v ČR a podpora vzdělávání a volnočasových aktivit ukrajinských žáků a studentů u nás.

Přímo na válkou zasaženou Ukrajinu směřovalo pomoc ► 58 % nadací a fondů, jedná se nejčastěji o humanitární pomoc. Třetina (► 34 %) nadačních subjektů realizovala svou podporu v obou oblastech, tedy jak v ČR, tak přímo na Ukrajině.

Kam směřovala podpora

Oblasti podpory

Mezi „jinými“ oblastmi podpory byla uvedena např. osvěta veřejnosti formou výstavy fotografií, podpora ukrajinských umělců a novinářů nebo vzdělávání místních ukrajinských lídrů.

Z řad **členů Fóra dárců** se do pomoci zapojily např. Nadace BONA, Nadace ČEZ, Nadace Charty 77, Nadace Leontinka, Nadace Partnerství, Nadace pojišťovny Kooperativa, Nadace pro radost, Nadace Veronica, Nadační fond Nehemia, Nadační fond Slunce pro všechny, Nadační fond Škoda Auto, Ústecká komunitní nadace.

Názory veřejnosti: Jak během války na Ukrajině pomáhají Češi?

4 z 10

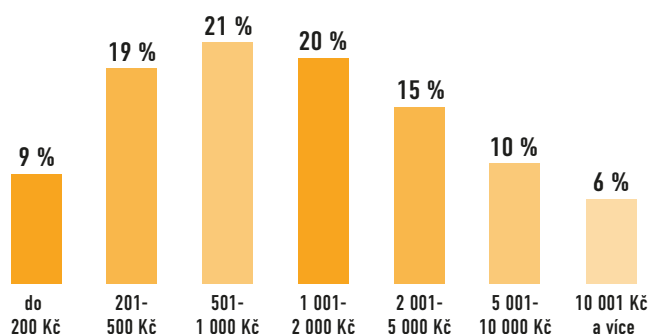
Čechů se v posledních třech letech zapojili do pomoci Ukrajině a lidem zasaženým válkou.

Jedná se o stejné procento Čechů jako v případě pomoci při povodních 2024 (více v Mapě dárcovství 2024).

- ▶ téměř tři čtvrtiny (▶ 71 %) dárců pomáhaly formou **finančních darů**
- ▶ **materiálně** pomáhalo ▶ 43 % zapojených dárců
- ▶ 8 % pomáhalo formou **dobrovolnictví**

Ve srovnání se povodněmi 2024 darovali Češi na pomoc Ukrajině a lidem zasaženým válkou **vyšší částky**. Pro ilustraci – více než 2 000 Kč darovala v případě povodní jen pětina (▶ 20 %) dárců, Ukrajině pomohl částkou přesahující 2 000 Kč každý třetí (▶ 31 %) dárců. Naopak částku do 200 Kč darovalo v případě pomoci Ukrajině jen ▶ 9 % dárců, při povodních to bylo ▶ 17 %. Důvodem může být delší trvání krizové situace, množství a tematická diverzita sbírek na pomoc Ukrajině, pravidelné přispívání, ale také závažnost události.

Jakou částkou jste finančně přispěli v souvislosti s válkou na Ukrajině?

Jako **hlavní impulsy** pro pomoc související s válkou na Ukrajině dárči uváděli **soucit se zasaženými lidmi** (▶ 65 %), **pocit společenské odpovědnosti** (▶ 39 %) a **pocit bezmoci** (▶ 30 %). Pro více než čtvrtinu (▶ 27 %) dárců byla hlavním impulsem se zapojit **důvěra v organizace poskytující pomoc**.

Osobní zkušenost s dopady války uvedla téměř desetina (▶ 9 %) dárců.

Zdroj: Výzkum veřejného mínění FD ve spolupráci s agenturou InsightLab, realizován únor 2025

Fórum dárců je jediný celorepublikový spolek zastřešující dárce v České republice. Na budování a rozvoji prostředí pro dárcovství pracuje Fórum dárců úspěšně již přes 25 let, od roku 1997. Při Fóru dárců se vyprofilovaly Asociace nadací, Asociace nadačních fondů a Asociace firemních nadací a fondů, které sdružují pět desítek členů.

Zpracovala: Hana Daňková

▶ 59 % dárců uvádí, že ve srovnání s jinými humanitárními katastrofami (např. loňské povodně, tornádo na jižní Moravě apod.) **pomáhali** Ukrajině a lidem zasaženým válkou **přibližně stejnou měrou**

▶ 24 % dárců uvádí, že pomáhalo **více než v případě jiných humanitárních katastrof**

„Válku vnímám jako zcela mimořádnou humanitární katastrofu co do délky trvání, rozsahu i velikosti dopadu na zasažené lidi.“

„Válka na Ukrajině představuje bezpečnostní ohrožení i pro nás a celou Evropu.“

▶ 16 % dárců uvádí, že pomáhalo **méně než v případě jiných humanitárních katastrof**

„Pomáhám primárně znevýhodněným českým občanům, kteří to potřebují.“

„Nemohl jsem se zapojit více z finančních důvodů.“

Jakou konkrétní oblast jste podpořil/a svým darem či dobrovolnictvím?

Při přípravě Speciální edice Mapy dárcovství 2025: Nadační pomoc Ukrajině, jsme pracovali s následujícími zdroji:

Fórum dárců – vlastní šetření, 2025,
Agentura InsightLab ve spolupráci s Fórem dárců – výzkum veřejného mínění, 2025,
Konsorcium nevládních organizací pracujících s migranty – Uprchlíci z Ukrajiny v datech a analýzách